

Vyjádření školitele
k disertační práci Mgr. Tomáše Jajtnera
Concepts of Harmony in Five Metaphysical Poets

Práci Mgr. Tomáše Jajtnera jsem pozorně sledoval od jejího vzniku až do její konečné podoby. Mgr. Tomáš Jajtner pracoval zcela samostatně a od samého začátku měl jasnou představu o koncepci a celkovém zaměření své práce. Konzultace nad kapitolami jeho práce byly kolegiálními dialogy a Jajtnerova práce postupně zrála do podoby, v níž ji předkládá k obhajobě.

První velkou předností práce je již volba tématu. Harmonie je klíčový pojem renesanční filosofie i estetiky a bezprostředně souvisí s představou řádu – řádu přírody, řádu člověka i řádu všehomíra. Zabývá-li se tedy Tomáš Jajtner proměnami tohoto pojmu v době renesanční a barokní, musí obsáhnout neobyčejně širokou škálu problémů, počínaje pojetím světa a kosmu, a detailními otázkami poetiky konče. Tomáš Jajtner tento neobyčejně široký rejstřík filosofický, estetický i v užším smyslu literární zvládl suverénně. Navíc, a to pokládám za další pořadnost jeho práce, se mu podařilo konkrétně prokázat souvislosti mezi kosmologickými představami a proměnami literárního stylu a metafory. Ty pasáže, v nichž píše o souvztažnosti řádu kosmického (a jeho proměnách) a básnické metafory patří podle mého názoru k těm nejzajímavějším momentům jeho úvodních kapitol. Básnická řeč a její proměny (i proměny jejího významu) tak v jeho podání dostávají širší rozměr i hloubku.

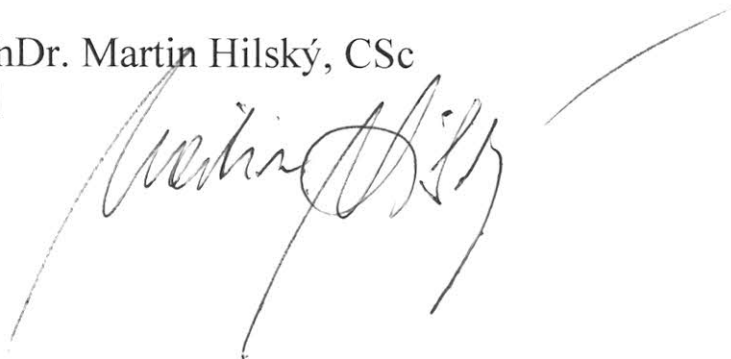
Další kvalitou práce Tomáše Jajtnera je její metodologická ujasněnost. Zatímco první část práce nastiňuje filosofickou genezi pojmu harmonie, rozlišuje skrytou harmonii Herakletiovu od harmonie Pythagorovy, komentuje aritostelské a platonické (i novoplatonické) chápání harmonie a posléze sleduje význam tohoto pojmu pro básnickou metaforu, vykládá pojem „conceit“ a nastiňuje rétoriku metafyzického „důvtipu“ (wit), v její druhé části se Tomáš Jajtner soustřeďuje na analýzu pěti vybraných metafyzických básníků – Johna Donnea, George Herberta, Herny Vaughna, Andrewa Marvella a Richarda Crashawa. Tento výběr je v práci řádně a přesvědčivě zdůvodněn a souvztažnost filozofické (teoretické) části práce s analýzami konkrétních básnických textů je v práci realizována vynikajícím způsobem. Velmi si vážím Jajtnerova citu pro básnickou

řeč. Jakkoli erudované jsou jeho teoretické a filosofické úvahy (jeho sečtělost je skutečně obdivuhodná a překračuje běžný standard doktorských prací), teorie nikdy v jeho práci „nevytlačí“ jemnost a pronikavost jazykové a sémantické analýzy nadmíru složitých básnických textů metafyzické školy.

Celá práce je navíc psána jasnou, a zároveň obraznou angličtinou, kterou je radost číst. Přesto, že práci lze přirovnat k výstupu na velmi vysokou horu, nenese stopy únavy. Není to práce chladného intelektu, ale rozumu vzníceného obrazností i zcela zjevnou radostí. Rovněž je zcela zřejmé, že ji psal autor mající hluboké porozumění pro hudbu, ať již se jedná o hudbu sfér, skrytou hudbu uvnitř člověka i hudbu slov metafyzických básníků.

Není mým úkolem napsat kritický posudek Jajtnerovy práce – o to se jistě postarají oponenti jeho práce. Jako školitel však pokládám jeho doktorskou disertaci za výjimečnou a mimořádně zdařilou a vřele a zcela jednoznačně ji doporučuji k veřejné obhajobě.

Prof. PhDr. Martin Hilský, CSc
školitel

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Martin Hilský', written in a cursive style. The signature is positioned to the right of the typed name and title.